

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/០៧០៩/០១០

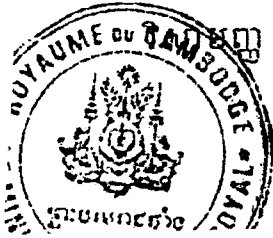
យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជ្យបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០៥/០០១ ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៥ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា
- បានទ្រង់យល់សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ ស្តីពីកិច្ចការពារ និងលើកកម្ពស់សិទ្ធិជនពិការ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី២៩ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៩ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភា លើកទី២ ទីតិកាលទី៤ និងដែលព្រឹទ្ធសភាបានយល់ស្របតាមទម្រង់និងគតិវិធីនៃច្បាប់នេះទាំងស្រុង ដោយគ្មានការកែប្រែអ្វីឡើយ កាលពីថ្ងៃទី១៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៩ នាសម័យប្រជុំ

រដ្ឋមន្ត្រី ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុង ដូចតទៅនេះ :

ច្បាប់

ស្តីពី

កិច្ចការពារ និង

លើកកម្ពស់សិទ្ធិជនពិការ

9/216

ជំពូកទី ១ **បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ**

មាត្រា ១.-

ច្បាប់នេះមានគោលដៅការពារ និងលើកកម្ពស់សិទ្ធិជនពិការក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ២.-

ច្បាប់នេះ មានគោលបំណង ដូចតទៅ :

- ការពារសិទ្ធិ និងសេរីភាពរបស់ជនពិការ
- ការពារផលប្រយោជន៍ជនពិការ
- ទប់ស្កាត់ កាត់បន្ថយ និងលុបបំបាត់ការរើសអើងជនពិការ
- ស្តារកាយសម្បទា សតិបញ្ញា និងវិជ្ជាជីវៈ ដើម្បីធានាលទ្ធភាពក្នុងការចូលរួម

ដីពេញលេញ និងដោយស្មើភាពនៃជនពិការក្នុងសកម្មភាពនានារបស់សង្គម ។

មាត្រា ៣.-

ច្បាប់នេះ មានវិសាលភាពអនុវត្តចំពោះជនពិការ និងសកម្មភាពទាំងឡាយណាដែលទាក់ទងនឹងជនពិការនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ៤.-

វាក្យស័ព្ទសំខាន់ៗ ដែលប្រើនៅក្នុងច្បាប់នេះ មានន័យដូចតទៅ :

- **ជនពិការ** សំដៅដល់ជនទាំងឡាយណាដែលខ្វះខាត បាត់បង់ ខូចខាតសរីរាង្គណាមួយ ឬ សតិបញ្ញា បណ្តាលឱ្យមានការរំខានដល់ជីវភាពរស់នៅ ឬ សកម្មភាពនានាប្រចាំថ្ងៃ ដូចជាជនពិការរាងកាយ ពិការភ្នែក ពិការក្នុងការស្តាប់ ពិការសតិបញ្ញា មនសិការវិកលនិង

ប្រភេទពិការផ្សេងៗទៀត ដែលនាំឱ្យមានលក្ខណៈមិនប្រក្រតី ។

- **ទីតាំងសាធារណៈ:** សំដៅដល់បរិវេណ ទីតាំង អគារ និងមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន នានា ដែលជាកម្មសិទ្ធិរដ្ឋ សាធារណៈ ឬ ឯកជនដែលបើកទូលាយ និងផ្តល់សេវាដល់សា-
 ធារណជនទូទៅ ជាអាទិ៍ : ក្រសួង ស្ថាប័ន មន្ទីរ ផ្លូវថ្នល់ កន្លែងលំហែកាយ មជ្ឈមណ្ឌលវប្បធម៌
 កន្លែងលេងកីឡា កន្លែងកំសាន្ត គ្រឹះស្ថានអប់រំ សណ្ឋាគារ មន្ទីរពេទ្យ មណ្ឌលសុខភាព អាហារ-
 ដ្ឋាន ប្រព័ន្ធដឹកជញ្ជូន ។

- **គ្រឹះស្ថានសិក្សាសាធារណៈ:** សំដៅដល់សាលាសាធារណៈ ដែលបានធ្វើការ
 អប់រំ បណ្តុះបណ្តាលសិស្សគ្រប់វ័យ ។ គ្រឹះស្ថានសិក្សាសាធារណៈ រាប់បញ្ចូលចាប់ពីកម្រិត
 មក្តេយ្យសិក្សាឡើងទៅ ។

- **គ្រឹះស្ថានសិក្សាឯកជន** សំដៅដល់សាលាឯកជន ឬ អង្គការទាំងឡាយណា
 ដែលបានទទួលការអនុញ្ញាតឱ្យបង្កើត សម្រាប់ធ្វើការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលសិស្សគ្រប់វ័យ ។

ជំពូកទី ២

ក្រុមប្រឹក្សាសកម្មភាពជនពិការ និងរដ្ឋបាលសិទ្ធិជនពិការ

មាត្រា ៥.-

ត្រូវបានបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាសកម្មភាពជនពិការ មានអក្សរកាត់ថា **(ក.ស.ជ)** ជាយន្តការ
 សម្របសម្រួលថ្នាក់ជាតិ និងពិគ្រោះយោបល់លើបញ្ហាពិការភាព ។

មាត្រា ៦.-

- ក្រុមប្រឹក្សាសកម្មភាពជនពិការ មានភារកិច្ចដូចខាងក្រោម :
- ផ្តល់ការពិគ្រោះយោបល់ជំនាញលើបញ្ហាពិការភាព និងការស្តារលទ្ធភាព
 ពលកម្ម
  - ជួយក្រសួង ស្ថាប័ន និងអង្គការពាក់ព័ន្ធ ក្នុងការរៀបចំគោលនយោបាយ
 ជាតិ និងយុទ្ធសាស្ត្រដែលមានការពាក់ព័ន្ធនៅនឹងពិការភាព និងការស្តារលទ្ធភាព

Handwritten signature or initials.

- ជម្រុញការអនុវត្តគោលនយោបាយ ច្បាប់ និងបទបញ្ជាផ្សេងៗពាក់ព័ន្ធនឹង
បញ្ហាពិការភាព និងការស្ដារលទ្ធភាពពលកម្ម

- លើកសំណើកែសម្រួល បំពេញបន្ថែម ធ្វើវិសោធនកម្មគោលនយោបាយ
ច្បាប់ និង បទបញ្ជាផ្សេងៗ ពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាពិការភាព

- តាមដាន វាយតម្លៃការអនុវត្តគោលនយោបាយ ផែនការជាតិ ច្បាប់ និងបទ
បញ្ជាផ្សេងៗពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាពិការភាព

- ទំនាក់ទំនងជាមួយសហគមន៍ជាតិ-អន្តរជាតិ ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍ កៀរ
គរប្រភពធនធានទាំងក្នុង និងក្រៅប្រទេស ។

មាត្រា ៧._

ក្រុមប្រឹក្សាសកម្មភាពជនពិការរួមមាន :

- រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ច ឬ តំណាង ជាប្រធាន
- តំណាងក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
- តំណាងអង្គការជនពិការ
- តំណាងអង្គការ និយោជក និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលដែលធ្វើសកម្មភាព
ជួយដល់ជនពិការ ។

ការរៀបចំសមាសភាព និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រុមប្រឹក្សាសកម្មភាពជនពិការ ត្រូវ
កំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៨._

ក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ច ត្រូវបង្កើតរដ្ឋបាលសិទ្ធិជនពិការដែលជាអង្គភាព
ចំណុះនាយកដ្ឋានស្ដារលទ្ធភាពពលកម្ម ។

មាត្រា ៩._

ក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ច ដោយសហការជាមួយក្រសួង ស្ថាប័ន និងអង្គការ
អង្គការកិច្ចរៀបចំវិវាជនពិការកម្ពុជា និងវិភាគវិទ្យាជនពិការកម្ពុជា ក្នុងគោល

Kol

បំណងបំផុសការយល់ដឹងជាសាធារណៈអំពីសុខុមាលភាពនៃជនពិការ និងលើកទឹកចិត្តជន
ពិការ ដើម្បីចូលរួមក្នុងសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច វប្បធម៌ និងសកម្មភាពផ្សេងៗទៀត ។

ទិវាជនពិការកម្ពុជា និងទិវាកីឡាជនពិការកម្ពុជា ត្រូវប្រារព្ធធ្វើរមគ្គុទ្ទេសក៍ជាមួយទិវាជន
ពិការអន្តរជាតិ ថ្ងៃទី ៣ ខែ ធ្នូ ជារៀងរាល់ឆ្នាំ ។

ជំពូកទី ៣
ជំនាញរស់នៅ

មាត្រា ១០.-

រដ្ឋត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ ជួយលើកតម្កើងជីវភាពរស់នៅរបស់ជនពិការឱ្យ បានសមរម្យ
ស្របតាមស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ។

មាត្រា ១១.-

រដ្ឋត្រូវមានវិធានការចាំបាច់នានា ដើម្បីបំផុសលើកទឹកចិត្តពលរដ្ឋ សប្បុរសជនផ្នែក
ឯកជន និងអង្គការសង្គម ឱ្យចូលរួមជួយឧបត្ថម្ភដល់ជនពិការ ។

មាត្រា ១២.-

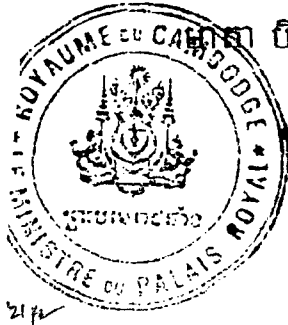
រដ្ឋត្រូវរៀបចំគោលនយោបាយផ្គត់ផ្គង់ និងមានថវិកាប្រចាំឆ្នាំ ដើម្បីជួយឧបត្ថម្ភដល់
ជនពិការ ដែល :

- មានកម្រិតពិការភាពធ្ងន់ធ្ងរ និងក្រីក្របំផុត និងគ្មានទីពឹង ឬ
- ចាស់ជរា និងក្រីក្របំផុត និងគ្មានទីពឹង ឬ
- មានគ្រោះថ្នាក់ធ្ងន់ធ្ងរ និងក្រីក្របំផុត និងគ្មានទីពឹង ។

រដ្ឋត្រូវមានថវិកាប្រចាំឆ្នាំ ដើម្បីធ្វើសមាហរណកម្មជនពិការទៅក្នុងសហគមន៍ ។

មាត្រា ១៣.-

រដ្ឋត្រូវ បិតា និងអ្នកអាណាព្យាបាលជនពិការត្រូវ :

Kol

- ការពារសិទ្ធិ និងផលប្រយោជន៍ស្របច្បាប់របស់ជនពិការ
- យកចិត្តទុកដាក់បីបាច់ថែរក្សាជនពិការឱ្យបានល្អ
- លើកទឹកចិត្ត និងជួយជនពិការឱ្យមានជីវិតក្នុងជីវិត ។

ការមិនយកចិត្តទុកដាក់ថែទាំ ការកេងប្រវ័ញ្ច និងការបោះបង់ជនពិការ ត្រូវហាមឃាត់ ។

ជំពូកទី ៤

ការស្តារកាយសម្បទា និងសតិបញ្ញា ការថែទាំសុខភាព និងការបង្ការ

មាត្រា ១៤.-

រដ្ឋត្រូវរៀបចំកម្មវិធីស្តារកាយសម្បទា និងសតិបញ្ញា សំដៅជួយដល់ជនពិការឱ្យអាចបំពេញមុខងារ និងប្រើប្រាស់សមត្ថភាព ទេពកោសល្យ ក្នុងជីវភាពសង្គម ។

មាត្រា ១៥.-

រដ្ឋត្រូវបង្កើត និងលើកទឹកចិត្តដល់អង្គការសង្គម និងផ្នែកឯកជនឱ្យបង្កើតជាអាទិ៍ :

- មជ្ឈមណ្ឌលស្តារកាយសម្បទា និងសតិបញ្ញា
- សាលាសម្រាប់បណ្តុះបណ្តាល អ្នកបច្ចេកទេសផលិត ឧបករណ៍ទ្រទ្រង់រាង

កាយ

- មជ្ឈមណ្ឌលផលិតគ្រឿងផ្សំ ឧបករណ៍ទ្រទ្រង់រាងកាយ ដើម្បីធានាសេចក្តីត្រូវការនៃមជ្ឈមណ្ឌលស្តារកាយសម្បទានានា ក្នុងការផ្តល់ឧបករណ៍ទ្រទ្រង់រាងកាយដល់ជនពិការ ។

ការបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលស្តារកាយសម្បទា សតិបញ្ញា និងមជ្ឈមណ្ឌលផលិតគ្រឿងផ្សំ ឧបករណ៍ទ្រទ្រង់រាងកាយ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គម-

Kol

មាត្រា ១៦.-

ក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ច សហការជាមួយក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យសុខា-
ភិបាល ត្រូវ :

-រៀបចំកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសព្យាបាលដោយចលនា និងព្យាបាល
សតិបញ្ញា នៅតាមសាលាបច្ចេកទេសថែទាំវេជ្ជសាស្ត្រនានា ហើយបញ្ជូលផ្នែកនេះឱ្យមាន
គ្រប់មន្ទីរពេទ្យ ដើម្បីព្យាបាលអ្នកជំងឺកុំឱ្យធ្លាក់ខ្លួនពិការ

-ជួយបណ្តុះបណ្តាលគ្រូសារ ដែលមានសមាជិកពិការ ជនពិការ និងអ្នកស្ម័គ្រ
ចិត្ត អំពីវិធីថែទាំ និងបច្ចេកទេសស្តារលទ្ធភាពពលកម្ម តាមប្រភេទពិការនីមួយៗ ដើម្បីឱ្យ
គ្រូសារដែលមានសមាជិកពិការ ជនពិការមានលទ្ធភាពស្តារកាយសម្បទា និងសតិបញ្ញាជនពិការ

-ពង្រីកសេវាស្តារលទ្ធភាពពលកម្ម តាមសហគមន៍ សេវាពិគ្រោះយោបល់
ព្យាបាលជំងឺផ្លូវចិត្ត និងសតិបញ្ញាខ្សោយ ។

មាត្រា ១៧.-

រដ្ឋត្រូវបង្កើតកម្មវិធីបង្ការពិការភាព ដល់ពលរដ្ឋគ្រប់រូបតាមរយៈ :

- ការថែទាំសុខភាពក្នុងពេលមានគភ៌
- ការតាមដាន និងការវិនិច្ឆ័យរោគ ដែលនាំឱ្យមានពិការភាព ទាន់ពេលវេលា
- ការផ្តល់ថ្នាំបង្ការជំងឺ ដែលនាំឱ្យមានពិការភាព
- ការផ្តល់អាហារទ្រទ្រង់រាងកាយ
- ការអប់រំអំពីមូលហេតុដែលនាំឱ្យមានពិការភាព
- ការព្យាបាលតាមវិធីវេជ្ជសាស្ត្រ និងការអប់រំកាយសម្បទាឡើងវិញឱ្យទាន់
ពេលវេលា ។

មាត្រា ១៨.-

ក្រសួង ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធ ត្រូវបង្កលក្ខណៈឱ្យជនពិការ បានចូលរួមរៀបចំ
ការងារសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ ដែលប៉ះពាល់ដល់ផលប្រយោជន៍ជន
ពិការ ។ ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ត្រូវដាក់បញ្ចូលសេចក្តីត្រូវការរបស់ជនពិការទៅក្នុងកម្មវិធី

Handwritten signature or mark.

មាត្រា ១៩._

គោលនយោបាយជួយឧបត្ថម្ភ សេវាពិនិត្យថែទាំសុខភាព ល្អ បាលនិងស្តារលទ្ធភាព ពលកម្មកាយសម្បទា ដល់ជនពិការដែលមានពិការភាពធ្ងន់ធ្ងរ ឬ ក្រីក្របំផុតគ្មានទីពឹង ត្រូវ កំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ២០._

លក្ខណវិនិច្ឆ័យប្រភេទ និងកម្រិតនៃពិការភាព ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរួមរបស់ រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ច និងរដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកវិស័យសុខាភិបាល ។
ការកំណត់លក្ខណវិនិច្ឆ័យ និងកម្រិតនៃពិការភាពរបស់យោធិន ត្រូវមានការចូលរួម ពីក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យការពារជាតិ ។

**ជំពូកទី ៥
ការចេញចូលនីតិវិធីសាធារណៈ**

មាត្រា ២១._

រាល់ទឹកនៃឯសាធារណៈ ត្រូវរៀបចំឱ្យមានលក្ខណៈងាយស្រួលចេញចូលសម្រាប់ ជនពិការគ្រប់ប្រភេទ ដូចជាការធ្វើជម្រាល ការបំបាក់ឧបករណ៍ធ្លាក់ដៃនៅតាមបន្ទប់ទឹក ការ ដាក់ថ្នាក់សញ្ញានានា ។

មាត្រា ២២._

ក្រសួងមានសមត្ថកិច្ចដែលផ្តល់លិខិតអនុញ្ញាតលើគម្រោងសាងសង់ ការសាងសង់ និងត្រួតពិនិត្យសំណង់ ទឹកនៃឯសាធារណៈ ត្រូវធានាលក្ខណៈងាយស្រួលចេញចូលរបស់ ជនពិការ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២១ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ២៣._

ក្រសួងបច្ចេកទេស ត្រូវបំពេញលក្ខណៈងាយស្រួលចេញចូល នៅទីកន្លែងសាធារណៈ ឬ លើមធ្យោបាយ

Kol

ដឹកជញ្ជូនផ្សេងៗ សម្រាប់ជនពិការ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរួមរបស់រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុក វិស័យសង្គមកិច្ច និងក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ។

មាត្រា ២៤.-

ជនពិការមានសិទ្ធិទទួលប័ណ្ណបើកបរយានយន្ត ។ សមត្ថភាពបើកបរយានយន្តនៃជន ពិការ ព្រមទាំងប្រភេទយានយន្តសម្រាប់ជនពិការ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរួមរបស់រដ្ឋមន្ត្រី ទទួលបន្ទុកវិស័យសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន និងរដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកវិស័យសុខាភិបាល ។

មាត្រា ២៥.-

ក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ត្រូវចេញប័ណ្ណសម្គាល់យាន យន្ត និងប័ណ្ណបើកបរពិសេសដល់ជនពិការ ។ ជនពិការដែលបើកបរយានយន្ត អាចដាក់ បង្ហាញប័ណ្ណបើកបរ ឬ ប័ណ្ណសម្គាល់យានយន្ត នៅជាប់នឹងយានយន្តរបស់ខ្លួន ដើម្បីឱ្យអ្នក ដទៃមើលឃើញ ។

ជនពិការត្រូវដាក់បង្ហាញប័ណ្ណនេះនៅជាប់នឹងយានយន្ត នៅពេលចតលើចំណត សម្រាប់ជនពិការ ។

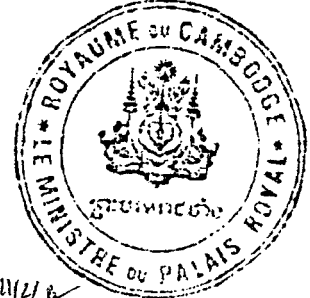
ការក្លែងបន្លំ ឬ ការបំផ្លាញ ដើម្បីទទួលបានសិទ្ធិ និងអាទិភាពនេះ ត្រូវហាមឃាត់ ។

មាត្រា ២៦.-

រាល់ទឹកនៃឯកសារណាៈ ដែលមានចំណាតយានយន្ត ត្រូវរៀបចំឱ្យមានចំណាតយាន- យន្តពិសេសសម្រាប់ជនពិការ ។

រាល់ទឹកនៃឯកសារណាៈ ដែលមានបន្ទប់អនាម័យ ត្រូវរៀបចំឱ្យមានបន្ទប់អនាម័យ សម្រាប់ជនពិការ ។

ការរៀបចំចំណាតយានយន្តសម្រាប់ជនពិការ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រី ទទួលបន្ទុកវិស័យសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

ksl

11/21/05

ជំពូកទី ៦

ការអប់រំ

មាត្រា ២៧._

សិស្ស-និស្សិតពិការគ្រប់រូប មានសិទ្ធិចូលសិក្សាក្នុងគ្រឹះស្ថានសិក្សាសាធារណៈ និងឯកជន និងមានសិទ្ធិទទួលអាហារូបករណ៍ដូចសិស្ស-និស្សិតដទៃទៀតដែរ លើកលែងតែមានបញ្ញត្តិផ្ទុយពីនេះ ។

មាត្រា ២៨._

រដ្ឋត្រូវបង្កើតគោលនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រជាតិ សម្រាប់អប់រំសិស្ស-និស្សិតពិការដូចជា :

- ការជំរុញធ្វើសមាហរណកម្ម សិស្ស-និស្សិតពិការ ទៅក្នុងថ្នាក់រៀនចម្រុះតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន
- ការបង្កើតថ្នាក់រៀនពិសេស សម្រាប់ឆ្លើយតបនឹងសេចក្តីត្រូវការនៃសិស្ស-និស្សិតពិការ ។

មាត្រា ២៩._

ក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យអប់រំ ត្រូវរៀបចំកម្មវិធីសម្រាប់គ្រឹះស្ថានសិក្សានានាក្នុងការសម្របសម្រួលដល់សិស្ស-និស្សិតពិការនូវផ្នែកមួយចំនួន ដូចជា :

- អគារ បន្ទប់ និងកន្លែងសិក្សា
- ភាសាសញ្ញា និងអក្សរស្នាប
- បច្ចេកទេសអប់រំ និងគរុកោសល្យ ស្របទៅតាមប្រភេទពិការភាព
- សម្ភារៈសិក្សា ឬ ឧបករណ៍ផ្សេងៗ សម្រាប់ជំនួយដល់សិស្ស-និស្សិតពិការ
- សម្ភារៈឧបទេសសម្រាប់គ្រូបង្រៀន ឬ សាស្ត្រាចារ្យ និងផ្នែកផ្សេងៗទៀត

កន្លែងរបស់សិស្ស-និស្សិតពិការម្នាក់ៗ ។

Kol

មាត្រា ៣០._

ក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យអប់រំ ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសដល់សេចក្តីត្រូវការផ្នែក
អប់រំរបស់សិស្ស-និស្សិតពិការ ។

សិស្ស-និស្សិតពិការក្នុងគ្រួសារក្រីក្រ ឬ ជាយោធិនពិការ ត្រូវបានទទួលដោយឥត
គិតថ្លៃនូវការចូលសិក្សានៅតាមគ្រឹះស្ថានសិក្សាសាធារណៈគ្រប់កម្រិតសិក្សា និងសៀវភៅ
សិក្សាព្រមទាំងសម្ភារៈសិក្សា ។

គ្រឹះស្ថានសិក្សាឯកជន ត្រូវមានគោលការណ៍ពិសេសចុះថ្លៃការសិក្សា សៀវភៅសិក្សា
និងសម្ភារៈសិក្សាសម្រាប់សិស្ស-និស្សិតពិការ ឬ ជាយោធិនពិការ ។

ការកំណត់ការចុះថ្លៃការសិក្សា និងសម្ភារៈសិក្សា ត្រូវចែងដោយប្រកាសរួមរបស់រដ្ឋ-
មន្ត្រីទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ច និងរដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកវិស័យអប់រំ ។

មាត្រា ៣១._

ក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យអប់រំ ត្រូវដាក់បញ្ចូលក្នុងកម្មវិធីបណ្តាបការសិក្សា ជាអាទិ៍ :
អំពីមូលហេតុនៃពិការភាពវិធីបង្ការ និងតម្លៃរបស់ជនពិការ ។

ក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យអប់រំ ត្រូវមានកម្មវិធីគរុកោសល្យអំពីពិការភាពសម្រាប់
បំពាក់បំប៉នគ្រូ និងសាស្ត្រាចារ្យគ្រប់រូបឱ្យយល់ដឹងពីពិការភាព និងវិធីសាស្ត្របង្រៀនសិស្ស-
និស្សិតពិការ ។

មាត្រា ៣២._

ក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យព័ត៌មាន ត្រូវផ្សព្វផ្សាយឱ្យបានទូលំទូលាយនូវការយល់ដឹង
ជាសាធារណៈអំពីពិការភាពនិងសិទ្ធិជនពិការ ដើម្បីពង្រឹងសាមគ្គីភាព ការយោគយល់ និង
ការគោរពសិទ្ធិជនពិការ តាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយរបស់រដ្ឋ ដោយឥតបង់ថ្លៃ ។

ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយឯកជន ត្រូវមានកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយពិសេសចូលរួមយ៉ាង
សកម្មក្នុងសង្គមភាពខាងលើ ។

1746

KSL

ជំពូកទី ៧

ការងារ និងការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ

មាត្រា ៣៣._

ជនពិការដែលមានលក្ខណសម្បត្តិ និងសមត្ថភាពបំពេញនូវមុខងារ តួនាទី និងការ ទទួលខុសត្រូវក្នុងមុខតំណែង មានសិទ្ធិចូលបម្រើការងារ ដោយគ្មានការរើសអើងរាប់ទាំង ការបម្រើការងារជាមន្ត្រីរាជការ កម្មករ និយោជិត តួនាទី ឬ កម្មសិក្សាការី ។

មាត្រា ៣៤._

នីតិបុគ្គលដែលជ្រើសរើសកម្មករ និយោជិតធ្វើការ ត្រូវទទួលយកជនពិការដូចមាន ចែងក្នុងមាត្រា ៣៣ នៃច្បាប់នេះ ឱ្យចូលធ្វើការតាមអត្រាកំណត់សមស្រប ។
អត្រានេះ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ តាមសំណើរបស់រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកវិស័យ សង្គមកិច្ច រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកវិស័យការងារ និងក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ។

មាត្រា ៣៥._

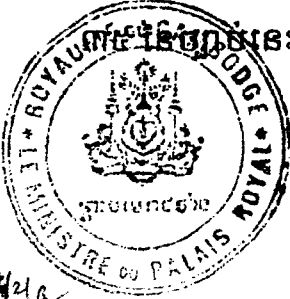
ក្រសួង ស្ថាប័នរដ្ឋ ដែលជ្រើសរើសមន្ត្រីរាជការឱ្យចូលធ្វើការងារ ត្រូវជ្រើសរើសជន ពិការ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៣៣ នៃច្បាប់នេះ ក្នុងអត្រាកំណត់សមស្រប ។
អត្រា និងបែបបទជ្រើសរើស ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៣៦._

នីតិបុគ្គលដែលទទួលជនពិការ ឱ្យចូលធ្វើការតាមអត្រាកំណត់សមស្រប ត្រូវធ្វើ សេចក្តីជូនដំណឹងជាទៀងទាត់អំពីចំនួនកម្មករនិយោជិតធ្វើការទាំងអស់ និងកម្មករ និយោ- ជិតជាជនពិការទៅក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ច និងក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យការងារ ។

មាត្រា ៣៧._

នីតិបុគ្គលដែលមិនអាចបំពេញតាមកាតព្វកិច្ច ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៣៤ និងមាត្រា ៣៥ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវបង់ភាគទានចូលហិបបូលនិធិនៃជនពិការ ។

Handwritten signature or mark.

អត្រានៃការបង់ភាគទាន ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ តាមសំណើរបស់រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ច រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកវិស័យសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ។

មាត្រា ៣៨.-

នីតិបុគ្គលត្រូវរៀបចំឱ្យមានការសម្របសម្រួលសមស្រប សម្រាប់ជនពិការ ដែលជាបេក្ខជនដាក់ពាក្យសុំបម្រើការងារ ជាកម្មករ និយោជិត ឬ កូនជាង ឬ កម្មសិក្សាការី លើកលែងតែក្នុងករណីការសម្របសម្រួលនោះ មានបន្ទុកធ្ងន់ធ្ងរហួសហេតុ ។

មាត្រា ៣៩.-

រដ្ឋត្រូវយកចិត្តទុកដាក់បង្កើតស្ថាប័នបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ សម្រាប់ជនពិការ ។
គ្រឹះស្ថានអប់រំ បណ្តុះបណ្តាល បច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈរបស់រដ្ឋ ឯកជន ឬ អង្គការនានា ត្រូវទទួលបណ្តុះបណ្តាលជនពិការឱ្យចូលសិក្សាដោយបង់ថ្លៃ តាមអត្រាកំណត់សមស្រប ឬ ដោយឥតបង់ថ្លៃ សម្រាប់ជនពិការក្រីក្រ ឬ ជាយោជនពិការ ។

អត្រានេះ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរួមរបស់រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ច និងរដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកវិស័យបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ។

មាត្រា ៤០.-

គ្រឹះស្ថានអប់រំ បណ្តុះបណ្តាល បច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈរបស់រដ្ឋ ឯកជន ឬ អង្គការនានា ត្រូវរៀបចំការសម្របសម្រួលសមស្របដល់ជនពិការ ដែលជាបេក្ខជនដាក់ពាក្យសុំចូលសិក្សា ឬ ជាសិក្ខាកាម ឬ ជាកម្មសិក្សាការី លើកលែងតែក្នុងករណីការសម្របសម្រួលនោះ មានបន្ទុកធ្ងន់ធ្ងរហួសហេតុ ។

មាត្រា ៤១.-

គ្រឹះស្ថានអប់រំ បណ្តុះបណ្តាល បច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈរបស់រដ្ឋ ឯកជន ឬ អង្គការនានា ត្រូវរៀបចំកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលលំអិតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ រួចប្រកាសផ្សាយឱ្យជន

Kse

19/24w

ពិការបានដឹងជាមុន ។ កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈនេះ ត្រូវធ្វើជូនស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច ដើម្បីធានាការអនុវត្តឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ។

**ជំពូកទី ៨
ការលើកទឹកចិត្ត**

មាត្រា ៤២._

រដ្ឋត្រូវលើកទឹកចិត្តដល់ជនពិការ ដែលប្រកបមុខរបរ អាជីវកម្ម សិប្បកម្មជាលក្ខណៈ ឯកត្តជន ឬ គ្រួសារ ឬ សមូហភាពរបស់ជនពិការ តាមរយៈការកាត់បន្ថយពន្ធដារ និងការផ្តល់ អាទិភាពផ្សេងៗទៀត ស្របតាមច្បាប់ជាធរមាន ។

មាត្រា ៤៣._

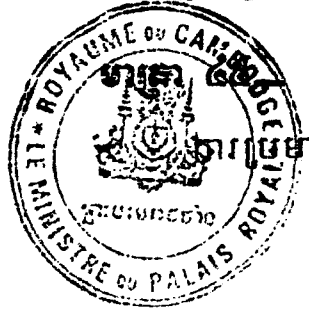
រដ្ឋត្រូវលើកទឹកចិត្តផ្នែកពន្ធដារ និងលើកទឹកចិត្តផ្សេងៗទៀត ស្របតាមច្បាប់ជាធរមាន ដល់និយោជក គ្រឹះស្ថានសិក្សា គ្រឹះស្ថានអប់រំ បណ្តុះបណ្តាល បច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈដែល បានទទួលជនពិការឱ្យចូលធ្វើការអប់រំ បណ្តុះបណ្តាល ទៅតាមអត្រាកំណត់សមស្រប ឬ លើសអត្រាកំណត់សមស្រប ដែលមានចែងក្នុងជំពូកទី ៧ នៃច្បាប់នេះ ។

**ជំពូកទី ៩
ការបោះឆ្នោត**

មាត្រា ៤៤._

ជនពិការគ្រប់រូប មានសិទ្ធិចូលរួមក្នុងការបោះឆ្នោត ឬ ឈរឈ្មោះជាបេក្ខជនឱ្យគេ បោះឆ្នោត ស្របតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជាធរមាន ។

ការប្រមាថ ការរើសអើង ចំពោះពិការភាពរបស់បេក្ខជន ត្រូវហាមឃាត់ ។

Handwritten signature

ជំពូកទី ១០ **មូលនិធិជនពិការ**

មាត្រា ៤៦.-

ត្រូវបង្កើតមូលនិធិជនពិការ ជាគ្រឹះស្ថានរដ្ឋបាលសាធារណៈ ក្នុងគោលបំណងដូចតទៅ :

១-ផ្តល់មូលនិធិសម្រាប់ការអនុវត្តគម្រោងកម្មវិធីផ្សេងៗ ដែលជួយដល់ជនពិការ និងគាំទ្រដល់ស្ថាប័ន គ្រឹះស្ថាននានា ដែលផ្តល់សេវាកម្មដល់ជនពិការ ដូចជាផ្នែកសុខាភិបាល ស្តារលទ្ធភាពពលកម្ម អប់រំបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសវិជ្ជាជីវៈ និងការរកការងារឱ្យធ្វើ ។

២-លើកកម្ពស់ និងបង្កើនសុខុមាលភាពរបស់ជនពិការ ជាពិសេស :

-ជនពិការក្រីក្រ និងយោធិនពិការ ដែលមិនបានទទួលសេវាស្តារលទ្ធភាពពលកម្ម

-គ្រួសារជនពិការក្រីក្រ និងយោធិនពិការ ដែលពឹងផ្អែកលើជនពិការ ក្នុងជីវភាពរស់នៅ

-ជនពិការក្រីក្រ និងយោធិនពិការ ដែលបានទទួលសេវាស្តារលទ្ធភាពពលកម្ម ឬ ជនពិការ ដែលមានជំនាញតែពុំទាន់ទទួលបានការងារធ្វើ ។

៣-ផ្តល់ប្រាក់កម្ចីសម្រាប់ការសម្របសម្រួលសមស្រប ។

មាត្រា ៤៧.-

ការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃមូលនិធិជនពិការ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៤៨.-

មូលនិធិជនពិការ មានប្រភពចំណូលមកពីការឧបត្ថម្ភ និងអំណោយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល គ្រឹះស្ថាន អង្គការជាតិ អង្គការអន្តរជាតិ សហប្រតិបត្តិការសហប្រតិបត្តិការ និងសហប្រតិបត្តិការ ដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៣៧ នៃច្បាប់នេះ ។

ជំពូកទី ១១

ការអនុវត្តសន្និសញ្ញាអន្តរជាតិ

មាត្រា ៤៩.-

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃសន្និសញ្ញាអន្តរជាតិទាក់ទងនឹងច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារ និងលើកកម្ពស់សិទ្ធិជនពិការ ដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាជាភាគី ត្រូវយកមកអនុវត្តជាមួយច្បាប់នេះ ។

ក្នុងករណីមានទំនាស់ជាមួយនឹងបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃច្បាប់នេះ បទប្បញ្ញត្តិនៃសន្និសញ្ញាអន្តរជាតិទាំងនោះ ត្រូវចាត់ទុកជាបទប្បញ្ញត្តិគោល ។

ជំពូកទី ១២

ទោសប្បញ្ញត្តិ

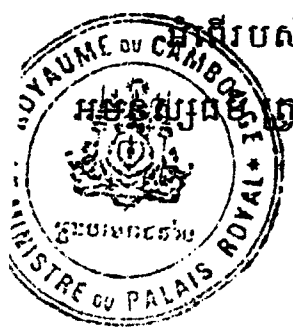
មាត្រា ៥០.-

អំពើប៉ះពាល់ដល់ការប្រើប្រាស់ដោយសេរីនូវសិទ្ធិបោះឆ្នោត ឬ ដល់និយ័តភាពនៃការបោះឆ្នោតរបស់ជនពិការ ដោយប្រើហិង្សា ការបង្ខិតបង្ខំ ការគំរាមកំហែង ឬ ឧបាយកលទុច្ចរិត ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១ (មួយ) ឆ្នាំ ទៅ ៣ (បី) ឆ្នាំ និងពិន័យជាប្រាក់ពី ២.០០០.០០០ (ពីរលាន) រៀល ទៅ ៦.០០០.០០០ (ប្រាំមួយលាន) រៀល ។

បទល្មើសនេះ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ២ (ពីរ) ឆ្នាំ ទៅ ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ និង ពិន័យជាប្រាក់ពី ៤.០០០.០០០ (បួនលាន) រៀល ទៅ ១០.០០០.០០០ (ដប់លាន) រៀល ប្រសិនបើបទល្មើសនេះ បានប្រព្រឹត្តដោយមានការប្រើអាវុធ ។

មាត្រា ៥១.-

អ្នកបំបែកបុគ្គល ដែលមានកាតព្វកិច្ចថែរក្សា ដែលបោះបង់ជនពិការដោយចេតនា ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១ (មួយ) ឆ្នាំ ទៅ ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ និងពិន័យជា

ប្រាក់ពី ២.០០០.០០០ (ពីរលាន) រៀល ទៅ ១០.០០០.០០០ (ដប់លាន) រៀល ប្រសិនបើ អំពើពោះបង់បណ្តាលឱ្យអន្តរាយដល់សុខភាព ឬ សន្តិសុខរបស់ជនពិការ ។

មាត្រា ៥២.-

អំពើរបស់ជនគ្រប់រូប ដែលមានអំណាចទៅលើជនពិការ ដែលបង្កគំរាមកាច់ ឬ គ្មាន ការថែទាំរហូតដល់ខូចសុខភាពជនពិការនោះ ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ២ (ពីរ) ឆ្នាំ ទៅ ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ និងពិន័យជាប្រាក់ពី ៤.០០០.០០០ (បួនលាន) រៀល ទៅ ១០.០០០.០០០ (ដប់លាន) រៀល ។

មាត្រា ៥៣.-

អំពើទាញយកប្រយោជន៍ដោយចេតនា ដោយរំលោភលើភាពល្ងង់ខ្លៅ ឬ ភាពទន់ ខ្សោយនៃបុគ្គលនេះ បណ្តាលមកពីស្ថានភាពពិការភាព ដោយបង្ខំបុគ្គលនេះឱ្យប្រព្រឹត្តអំពើ ឬ មិនប្រព្រឹត្តអំពើ ដែលធ្វើឱ្យខូចប្រយោជន៍យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងររបស់បុគ្គលនេះ ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ ពន្ធនាគារពី ១ (មួយ) ឆ្នាំ ទៅ ៣ (បី) ឆ្នាំ និងពិន័យជាប្រាក់ពី ២.០០០.០០០ (ពីរលាន) រៀល ទៅ ៦.០០០.០០០ (ប្រាំមួយលាន) រៀល ។

មាត្រា ៥៤.-

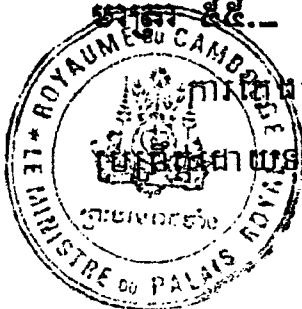
ត្រូវពិន័យអន្តរការណ៍ជាប្រាក់ពី ១០០.០០០ (មួយសែន) រៀល ទៅ ១.០០០.០០០ (មួយលាន) រៀល ចំពោះនីតិបុគ្គលដែលមិនព្រមបង់ចូលហិបមូលនិធិជនពិការ ដូចមាន កំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៣៧ នៃច្បាប់នេះ ដោយគ្មានមូលហេតុសមស្រប ។

ត្រូវពិន័យអន្តរការណ៍ជាប្រាក់ពី ១០០.០០០ (មួយសែន) រៀល ទៅ ១.០០០.០០០ (មួយលាន) រៀល ចំពោះប្រធានស្ថាប័នរដ្ឋដែលមិនព្រមអនុវត្តមាត្រា ៣៥ នៃច្បាប់នេះ ដោយគ្មានមូលហេតុសមស្រប ។

ការពិន័យអន្តរការណ៍ជាសមត្ថកិច្ចរបស់ក្រសួងទទួលបន្ទុកវិស័យសង្គមកិច្ច ។

មាត្រា ៥៥.-

ការបង្ខំបង្ខំបំណុលសម្គាល់យានយន្ត ឬ បំណុលបើកបរពិសេសសម្រាប់ជនពិការ ឬ អំពើ បង្ខំដោយទុរិត ដើម្បីទទួលបានសិទ្ធិ និងអាទិភាពដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២៥ នៃច្បាប់

នេះ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ២ (ពីរ) ឆ្នាំ ទៅ ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ និង ពិន័យជាប្រាក់ពី ៤.០០០.០០០ (បួនលាន) រៀល ទៅ ១០.០០០.០០០ (ដប់លាន) រៀល ។

មាត្រា ៥៦.-

ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១ (មួយ) ឆ្នាំ ទៅ ៣ (បី) ឆ្នាំ និងពិន័យជាប្រាក់ពី ២.០០០.០០០ (ពីរលាន) រៀល ទៅ ៦.០០០.០០០ (ប្រាំមួយលាន) រៀល អំពើជ្រៀតជ្រែក ដោយខុសច្បាប់ ទៅក្នុងការអនុវត្តមុខងារសាធារណៈណាមួយ ដោយបំពេញកិច្ចណាមួយ ក្នុងចំណោមកិច្ចទាំងឡាយ ដែលសម្រាប់តែអ្នកមានសិទ្ធិក្នុងមុខងារនេះ ។

ជំពូកទី ១៣

អន្តរប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៥៧.-

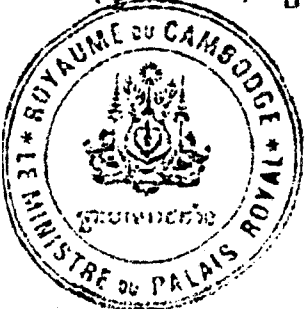
ទឹកនៃឯកសារណាមួយដែលបានសាងសង់ មុនច្បាប់នេះចូលជាធរមាន ហើយដែលមានលទ្ធភាព ត្រូវរៀបចំកែសម្រួលទឹកនៃឯកសារណានោះ យ៉ាងយូររយៈពេល ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ ដើម្បីឱ្យជនពិការមានលក្ខណៈងាយស្រួលចេញ-ចូលបាន ។

ក្នុងករណីមិនគោរពតាមវាក្យខ័ណ្ឌខាងលើ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពី ១០០.០០០ (មួយសែន) រៀល ទៅ ១.០០០.០០០ (មួយលាន) រៀល ។

មាត្រា ៥៨.-

ទឹកនៃឯកសារណាមួយដែលបានសាងសង់មុនច្បាប់នេះចូលជាធរមាន ហើយមិនទាន់បានរៀបចំ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២៦ នៃច្បាប់នេះ ហើយដែលមានលទ្ធភាព ត្រូវរៀបចំកែសម្រួលទឹកនៃឯកសារណានោះ យ៉ាងយូររយៈពេល ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ ។

ក្នុងករណីមិនគោរពតាមវាក្យខ័ណ្ឌខាងលើ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ពី ១០០.០០០ (មួយសែន) រៀល ទៅ ១.០០០.០០០ (មួយលាន) រៀល ។

មាត្រា ៥៩.-

ក្រសួង ស្ថាប័នរដ្ឋ និងនីតិបុគ្គល ដែលជ្រើសរើសបុគ្គលិកចូលបម្រើការងារ ដូចមាន
ចែងក្នុងមាត្រា ៣៤ និងមាត្រា ៣៥ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវចាប់អនុវត្តក្នុងរយៈពេល១(មួយ) ឆ្នាំ
ក្រោយច្បាប់នេះចូលជាធរមាន ។

**ជំពូកទី ១៤
អវសានប្បញ្ញត្តិ**

មាត្រា ៦០.-

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលចែងផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍ ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំងរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០៣ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៩

**ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ
នរោត្តម សីហមុនី**

ពស.០៩០៧.៧២១

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ
នាយករដ្ឋមន្ត្រី
ហត្ថលេខា
សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានជម្រាបជូនសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន,
នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា

ហត្ថលេខា
អ៊ុក សំហេង

លេខ : ១២៥ ច.ល

សម្តេចហត្ថលេខា
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៩
អគ្គនាយកដ្ឋានស្ថាប័នរដ្ឋបាល

យុន ជិនកេន